

MAGYAR LAPOK

HUNGARIA VII. BUDAPEST

Director și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de înscriere în Reg. Publ. periodică — Tri-
bunalul B'hor, secția III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr. Gyárfás Elemér**

Átmeneti intézkedések az új közigazgatási törvény életbeléptetésére

Állandó megyefőnöki értekezletek lesznek a nyár folyamán a tartományi székhelyeken

Bucuresti. Saját tud. Az új közigazgatási törvény július 15-én lép életbe, de tulajdonképpen alkalmazására csak ősszel kerülhet sor, mert a régi rendszerről az újra való átmenet bizonyos előkészítő intézkedéseket igényel. E célból minden közigazgatási tartomány központjában megyefőnöki értekezletekre gyűlnek össze már július hónap elejével kezdődőleg, amelyek egész nyáron fognak tartani és melyeken az átmeneti intézkedéseket beszélik meg, illetve hajtják végre, a közigazgatásban zökkenők ne álljanak elő s hogy a törvény új rendszert-teremtő intézkedéseit a helyi viszonyokhoz alkalmazhassák.

A tartományi közigazgatás megszervezése. — A megyei tisztviselőket osztják szét az új szolgálatba.

Bucuresti. Saját tud. A közigazgatási új törvény kihirdetése után azonnal egy különleges bizottság alakult a belügyminisztériumban a törvény életbeléptetése körüli teendők állandó irányítására. A bizottság Calinescu belügyminiszter személyes felügyelete alatt fog határozni a felvetődő kérdésekben.

A törvény végrehajtásának kezdő intézkedései között a megyefőnökökre, s a tartományok megszervezésére vonatkozók mutatkoznak a legszükségesebbeknek. A belügyminisztérium illetékes köreiből azt mondják, hogy csupán az életbeléptetés átmeneti idejére, a me-

nyok megszervezésére vonatkozók mutatkoznak a legszükségesebbeknek. A belügyminisztérium illetékes köreiből azt mondják, hogy csupán az életbeléptetés átmeneti idejére, a me-

Anglia megkezdi a délkelet-európai és balkáni államok gazdasági támogatását

A támogatásra vonatkozó tervet a francia kormány kezdeményezte

Londonból jelentik: A „Sunday Times” szerint az angol kormány hozzákezdett a délkelet-európai és balkáni államok gazdasági és pénzügyi támogatásához. A kormány külön bizottságot nevezett ki a kérdés tanulmányozására, mely már meg is kezdte munkáját. A lap szerint a francia ministerek legutóbbi londoni látogatásuk alkalmával emlékiratot nyújtottak át a délkelet-európai és balkáni államok gazda-

gyefőnöki állásokba a jelenlegi megyefőnökök is alkalmazhatók lesznek, továbbá a belügyminisztérium magasabb rangú tisztviselői, vagy állami mérnökök és orvosok.

Ami a tartományi közigazgatás megszervezését illeti, elsősorban is a jelenlegi megyei tisztviselőket fogják oda áthelyezni, még pedig az áthelyezendők családi érdekeinek lehető figyelembevételével. A kormányzók kinevezése után a tartományi közigazgatás megszervezése is azonnal megkezdődik. Egyidejűleg a megyei költségvetések szolgálatát is átviszik a megfelelő tartományok teendői közé. Mindazonáltal a megyefőnökök rendelkezése alatt is hagynak bizonyos összegű pénzeket, hogy a megyei háztartás költségeit átmenetileg fedezni tudják.

sági és pénzügyi támogatására vonatkozólag. Eszerint a támogatásnak két módja van: vagy export-hitelek nyújtása, vagy az illető államok árucikkeinek Angliában való elhelyezése. Ez utóbbi azonban nehézséget okoz, mert Anglia Délkelet-Európában és a Balkánon csak magasabb áron szerezhetné be szükségletét, mint másutt. A lap példaként megemlíti a magyar búzát és a román olajat.

A csehszlovákiai németek nagygyűlése Komotauban.

Komotából jelentik: A németek szövetsége vasárnap Komotauban tartotta meg a „minden németek ünnepét”, amelyre tizezerrel érkeztek a németek az ország minden részéből. Henlein megbízottja, Künzel mérnök javaslatára elvileg kimondották, hogy a szudéta-német párt politikai szervezetén kívül megalakítják társadalmi összefoglaló szervezetüket is. Ez a szervezet az ugynevezett „Szudéta-német Szövetség” lesz, mely magában foglalja az összes csehszlovákiai német népnevelő egyesületeket, azok kulturális-szövetségét, továbbá a német tornász-szövetséget is.

A londoni „Daily Telegraph” utján hírek terjedtek el, hogy egy a cseh kormány, mint a szudéta-német párt kölcsönösen visszautasította egymás javaslatát a nemzetiségi kérdés rendezésére vonatkozóan. Ezt a hírt egy a kormány, mint a párt megcáfolta. A tárgyalások a javaslatok felől tovább folynak.

A kormánytámogató cseh pártok hattagu bizottságot küldtek ki a nemzetiségi kérdés tárgyalási anyaga átvizsgálására.

Prágából jelentik: A kormánykoalíció pártjának kiküldöttéből egy hattagu bizottság alakult, mely a nemzetiségi kérdés rendezéséről összegyűjt tárgyalási anyagot beható megbeszélések alá veszi. E bizottság munkálatai nagyban befolyással lesznek arra, hogy a kor-

Az angol miniszterelnök leleplező közlést tett a spanyol kikötőkbe merészkedő angol hajókról

Négyszeres és ötszörös viteldíjat kapnak a kockázatos szállításokért. — Anglia nem keveredhet miattuk háborúba

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök szombaton beszédet tartott a kormány híveiből álló választási gyülekezeten. A beszédben ismét szólt arról, hogy mi lehet a helyes angol álláspont a spanyol kérdésben. Hangoztatta, hogy az angol kormány minden alkalmat igyekszik felhasználni a szembenálló felek közötti közvetítésre, s legalább is fegyverszünet létrehozatalára. Aztán kifejezte, hogy sajnálja az ellenzék magatartását, mert ez valami olyan látszatot kelt a külföldön, mintha Angliának nem volna egységes álláspontja a spanyol kérdésben.

— Nem hiszem, — mondotta, — hogy az ország közvéleménye azoknak az erőfeszítéseknek abban hagyását kívánná, melyekkel a békét megőrizni akarjuk. Minél nagyobb Anglia, annál nemeslelkűbb lehet. Hiszem, hogy tartózkodó állásponton kell lennünk mindaddig, míg meg nem győződünk, hogy érdekeink védelmére nincs más eszközünk, mint

erőink latbavetése.

Az angol hajók által szenvedett légi bombázásokra nézve a miniszterelnök részletesebb fejtegetést adott. Elmondotta, hogy azok a vállalatok, melyek hajói spanyol kikötőkbe való szállításokkal foglalkoznak, a rendes viteldíjnál négyszeres vagy ötszörös nagyobb díjazásban részesülnek. Ezzel is ki van fejezve, hogy vállalatuk kockázatoságát nekik külön megfizetik. Nincs tehát joguk arra, hogy még a kormány pártfogó védelmét is kívánják, vagyis olyan állami működést, mely az országot háborúba sodorná.

— Ami engem illet, — mondotta Chamberlain, — azt hiszem, hogy amennyiben ilyen kívánalmat teljesítenék, elárulnám azt a hivatást, mellyel minket az angol nép megbízott. Ez a felfogásom még nem jelenti azt, hogy helyeselném a hajók légi bombázását, se azt, hogy elismerném a kikötők elleni légi zárlatot.

mány milyen formában dolgozza ki a maga végleges javaslatát s mikor viszi azt a parlament elé.

Egyébként a mostan folyó szokol-ünnepségek miatt a kormány tárgyalásai ebben a kérésben egyelőre szünetelnek. A prágai francia és angol követek Hodzsa miniszterelnököt újból fölkeresték s közölték kormányaik álláspontját a tárgyalások újabb fejleményei tekintetében.

Imrédy Béla magyar miniszterelnök a faluk gazdasági föllendítéséről szólott Abádszalókon

A magyar kormánypart Rácz Jenő honvédelmi minisztert léptette föl képviselőnek Gömbös Gyula egykori kerületében

Abádszalókról jelentik: Rácz Jenő honvédelmi miniszter vasárnap programbeszédet mondott. A miniszter támogatására leutazott Gömbös Gyula egykori választókerületébe Imrédy Béla miniszterelnök és Mikecz igazságügyminiszter is. A gyűlést Tasnády Nagy András, a Nep elnöke nyitotta meg. Hangoztatta, hogy hűnösök azok, akik ma is széthuzást hirdetnek az országban, fantasztikus ígéretekkel félre akarják vezetni a népet és le akarják fogni azoknak a kezét, akik kemény és kitartó munkával a jobb és boldogabb jövő felé vezetik az országot.

Rácz honvédelmi miniszter mondotta el ezután programbeszédét. Beszéde során a többi között hangoztatta, hogy amikor a hadseregfejlesztés kérdését programba vették, nem gondoltak háborúra. A magyar nemzetnek békére van szüksége, csak békében lehet elvégezni az ország felépítésének nagy munkáját. A hadsereg felszerelése által legfőképpen a belső gazdasági fejlődésnek kívánnak lendületet adni. Azonban megkövetelik, hogy a vállalatok ne nyereszkedjenek, hanem kapott megrendeléseikkel a munkanélküliséget kiküszöböljék. Az ipar foglalkoztatásával a mezőgazdaságot is nagyobb belső fogyasztáshoz kívánják juttatni.

Imrédy Béla miniszterelnök is felszólalt. Elmondotta, hogy az ország politikájának lényege keresztény, nemzeti és jobboldali. Ezt

képviselte a nemzeti egység pártja már akkor is, amikor talán egész Európában ez volt az egyetlen kormányon lévő jobboldali párt. A jobboldali politikát előírja a magyar nép természete, melynek fő jellemvonása a konzervativizmus, a földjéhez való ragaszkodás. Elmondotta a miniszterelnök, hogy a néhai Gömbös Gyula által elindított faluprogramot hogyan vették lépésről-lépésre megvalósítás alá. Az új beruházási program is végeredményben a falu gazdasági erőinek a felfokozására irányul.

Trikál József:

Azuj szellemiség

Fűzve 105 Lei.

Trikál József professzort régóta ismeri a művelt magyar olvasó. Mindenki tudja, hogy nem az élettől elvonatkoztatott elméleti problémák foglalkoztatják ezt a világviszonylatban is nagy bölcselőt. Ő benne és együtt él a korral, nem marad a tegnappal, hanem mindig azokkal a kérdésekkel foglalkozik, amelyeket a ma vet fel. Ez a könyve is a modern koráramlatokat veszi a filozófia mikroszkópja alá s teszi a metafizika analízis lombikjába. Így bontja fel az áramlatokat a legapróké-sabb alkotóelemekre s így teszi lehetővé az olvasó számára, hogy minden áramlatot valódi értéke szerint becsülhessen. Megrendelhető könyvosztályunknál.

Tudós, vagy kuruzsló?

Ira: Gyarmathy Irén

A 16. század nagytudású orvosának, Paracelsusnak a neve ugy a természettudósok, mint az orvosok körében ismert. Módszerei, elvei, felfogása még ma is vita tárgyát képezik. Munkássága oly sokoldalú, hogy részletes ismertetése külön tanulmányt igényelne, így csak néhány jellemző vonással próbálom ennek a különös egyéniségű férfinak nagy tudását — ha csak megközelítőleg is — megvilágítani.

Egyesek bálványá, egekig emelt eszményképe; mások szerint varázsló kérdő kuruzsló, de kétségtelenül a 16. század legeredetibb, legteljesebb orvosa volt Paracelsus Theophrastus Bombastus Hohenheim.

Shakespeare a legnagyobb orvosnak tartja Galen óta. Egykoru kortársainak nem ez a véleménye. Varázslónak, csavargónak bélyegzik. Efelől elkeseredésében gyógymódjainak, receptjeinek feljegyzéseit érthetetlen kifejezésekkel olyan titokzatosra tette, hogy tanulmányozása a legnagyobb nehézségekbe ütközik. „Miért vetitek meg írásaimat” — kérdi — „amikor arra törekszem, hogy tudásommal a fejedelmeknek, az uraknak és parasztnak egyaránt hasznára legyek és minden tévedést, amit felismertem, felfedjek! En a hazamat nem hangos szavakkal, nem a számmal hanem munkámmal akarom szolgálni. — Azért, mert engem fejedelmek s városok előítélele nem fogad be, mindenkinek ellensége vagyok? Ha valaki új utakon haladva igyekszik a betegten segíteni, még nem csavargó, sem örült.”

Később megnyugszik. Nem törődik ellenfeleivel. „Ugysem tudom kényeszeríteni őket” — írja, — „hogy tanításomat kövessek. Krisztust sem követte mindenki, sőt sokan elítélték. Én nekem utna osztályrészül, hogy tárt karokkal fogadjalak?”

Látta, hogy az örökös vita csak veszekedést, rombolást eredményez, ezért a „maga igazának

utján” haladt tovább. „Nem igazi orvos, aki a podagrát, epilepsziát nem tudja gyógyítani” — állapítja meg. Nekünk sem lehet közömbös, hogy Paracelsus gutaütést, epilepsziát, agyhajókat, infekciót, tüdőbajt, kóképződést és általában meg a rákot is tudta gyógyítani, míg mi, feljegyzéseit nem ismerve, e betegségek nagyrészevel szemben tehetetlenül állunk. Latin nyelven írott munkáit az utókor orvosai hosszú időn keresztül csak nagy vesződéssel olvashatták és fordításban is rendkívül alapos munkát kíván át tanulmányozásuk. Vándorélete megnehezítette a rendszeres írást. Egyes részek csak odavetve, rövidített jegyzékben maradtak ránk. Kortársai helytelenítették felfogását és minden befolyásukat felhasználva, hogy könyvét ne adhassa ki. Ő sem szánta mind egyiket a nyilvánosság elé. Befalazva rejtegette egyes munkáit s hogy az utókor számára mégis fennmaradt valami, szolgájanak köszönhető, aki egy óvatlan pillanatban ellopott belőlük néhányat.

„Nincs olyan betegség, amit ne lehetne gyógyítani” — írja egyik munkájában. — „csak nem ismerjük meg mindegyiknek az orvosságát”. A megismerés alapja a kutatás, fokról-fokra kell haladni, hogy eredményre jussunk, ehhez egy élet nem elég.

„Isten az orvost igazságra teremtette”. Az igazság az alap, amelyre Paracelsus tudását építette. Fontosabbnak tartotta az invenciót a spekulációnál. Véleménye szerint, testünkbe az evés és ivással visszük a mérges anyagokat, de a Teremtő úgy alkotott bennünket, hogy szétválaszthatjuk a hasznosat a károsról. A test minden külső behatásra reagál és ha megbetegszik, beteg lesz a szellem is.

Szellemi betegség ellen szellemi orvosság kell. Szellemi betegségnek nevezi például a szerelmet is. A kört is, a gyógyulást is Isten küldi az emberre. Akkor gyógyíthatna meg a beteget, amikor akarja, de akaratát az emberen keresztül nyilvánítja. Isten a legfőbb orvos, a földi orvosok csak akaratának eszközei. Halál ellen nincs orvosság, csak a betegség ellen s ennek felismerése az orvos feladata. Állításában több az egyéni tapasztalatra és érzésekre épített teória, mint a ko-

Osztatlan részvét mellett, ezrek kísérték utolsó útjára Vásárhelyi Jankát, Arad jótékonykodó Nagyasszonyát

Aradról jelentik: Bensőséges, mély részvét mellett Arad társadalmi rétegeire való tekintettel a város lakosságának ezrei kísérték szombaton délután utolsó útjára Vásárhelyi Jankát, aki egy életen át való jótékonykodás és 12 esztendőn keresztül türelemmel viselt szenvedés után költözött el az élők sorából. Legnagyobb részvét mégis a katolikus egyház részéről nyilvánult meg, mert hiszen Vásárhelyi Janka buzgó, hív, nemes és áldozatkész harcosa volt az egyháznak. Szép számmal képviseltették azonban magukat az összes aradi jótékony egyletek a temetésen.

A gyászszertartást — amely pontban 7 órakor kezdődött, — Wild Endre dr., a Minorita Kultúrház igazgatója, tartotta, Szűcs Didák és Oláh Ferenc minorita lelkészek segédletével. A koporsó beszentelése után Wild Endre dr. mondotta az elhunyt Nagyasszony ravatala felett az első gyászbeszédet, megkapó szavakkal emlékezve meg Vásárhelyi Janka — jótékonyterén kivívott — feledhetetlen érdemeiről. Wild Endre dr. után Lakatos Ottó dr. plébános mondotta el költői szárnyalású búcsúbeszédét, amelynek végén fogadalmat tett arra, hogy élete végéig folytatja azt a nemes és áldozatkész munkát, amelynek célkitűzése Vásárhelyi Janka részéről a szegények, bénák és munkanélküliek segítése volt. Ezután Wittauschek Lajosné az előzáró beszédet mondta, majd a koporsót, — amelyen csupán egy koszorú, az elhunyt nővéreinek: özvegy báró Andrányi Károlyné és Károlyné koszorúja volt, — ráhelyezték a négylovas gyászkoocsra s az ezrekre menő gyászmenet megindult a Vásárhelyi család sírboltja felé. A gyászhintó előtt virágos kocsihaladt, amely szinte roskadozott a rengeteg koszorú alatt. A sírbolt előtt ima következett, majd rövid szertartás után örök nyugalomra helyezték a Nagyasszonyt, aki hosszú évtizedeken át a szeretet megtestesítője volt Aradon.

moly iskolázottság.

Ha nem ismernénk a középkor felfogását és szellemét, babonás tévhitien alapuló rajongásnak nevezhetnénk Paracelsus kijelentéseit. Hiszi az ördög mesterkedéseinek hatását az emberekre. Néha a legsötétebb babona világában jár, néha az értelem legmagasabb fokán áll. Tanulmányozta az indus fakirok csodálatos teljesítményeit s innen van, hogy nagy erőt tulajdonít a manapság ismét felkapott gyógyimódnak: a hipnozismnak és szuggesztióknak.

A gyógyítás terén kétségtelenül nagy érdemei vannak. Világotjárt utazókat keresett fel, hogy a különböző vidékeken használatos orvosságokat megismerje. A tanultakat ügyesen illesztette tapasztalatai sorába. Megállapította, hogy a friss növényekből készült kivonatok (extrakciók) sokkal hatásosabbak, mint a porrátoron megörzött gyógynövények. (Vitamin?) Ha sokszor nem is egészen helytállóak és határozottak megállapításai, a zseni agyában mégis előre megérezte az orvostudomány későbbi felfedezéseit.

Nagy híve a növényi gyógyszereknek. „Mind den mező, hogy, domb gyógyszerár” — mondja. Az ő megfigyelése az is, hogy azok a növények, amelyek letépésük után elszineződnek, nagyobb gyógyhatásúak. Gyógyszereit sokszor cigányasszonyoktól, hegylakóktól leste el, de amiket kémiai, alkimista és orvosi tapasztalataiból leszárt, nagyrésztben még ma is hasznosak a gyógyításban.

Ő mutat rá először a gyógyfürdők fontosságára. A régi, hosszú recepteket érthetővé rövidítette. A patikusok a komplikált recepteket nem tudták elkészíteni, elrontották az anyagokat és túlnagy árakat szabtak. Paracelsus indítványozta elsőnek a gyógyszerek árának egysége szabályozását.

Említésreméltó, hogy ő volt az első, aki német egyetemen németül tartotta előadásait, akkor, amikor sokan szűgyelték nyelvüket s elítélték, hogy nem a „tisztéletreméltó” latin nyelven használták.

Betegei rajongtak érte. Hogy mennyire átérzte hivatását, bizonyítjaak szavai: „A legfőbb orvosság a szeretet!”

Cornel Carpiniseanu táblabíró-t bízták meg Oradea város polgármesteri teendőinek ellátásával

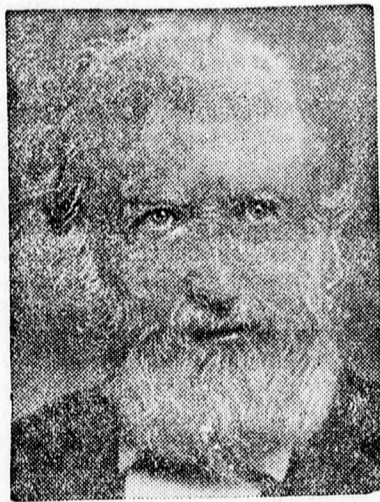
Oradea. Saját tud. Amint hivatalosan közlik, a belügyminisztérium 24.942. számú rendeletének értelmében Constantin M. Constantinescu törvényszéki tanácselnök delegált polgármestersége megszűnik és helyében ugyancsak a belügyminiszteri rendeletnek az értelmében Cornel Carpiniseanu járásbíró-sági felügyelő, táblabíró-t bízták meg a város polgármesteri teendőinek ellátásával.

A belügyminisztérium 24.946. számú rendelete értelmében Filip Justinian ügyvéd megbízatása, aki eddig alpolgármesteri minőségben működött, szintén megszűnik és helyébe Gheorghe Nestorescu nyugalmazott őrnagyot nevezte ki a belügyminisztérium.

Az ünnepélyes beiktatás kedden délelőtt 11 órakor megy végbe a városháza dísztermében, Florescu Vasile ezredes-megyeifőnök jelenlétében.

Érdekes, hogy Carpiniseanu táblabíró, akit polgármesternek neveztek ki, néhány héttel ezelőtt áthelyezését kérte Clujra, ahová kinevezése a minap meg is történt. Időközben azonban megérkezett a táblabírónak Oradea polgármesterévé történt kinevezése, amit Cornel Carpiniseanu el is fogadott. Az új polgármester egyike a legkiválóbb jogászberekeknek, akik az igazságszolgáltatásnál működnek s úgy általános készsége, mint kitűnő emberi tulajdonságai ismertek. Mint az esküdtsek utolsó szekciójának elnöke, számos ízben adta tanujelét igazságszerető és megértő gondolkodásmódjának. A város közvéleménye a legjobb reményekkel tekint az új polgármester működése elé, Carpiniseanu polgármester különben ardeali születésű. Az új helyettes polgármester Nestorescu őrnagy, aki hosszabb időn keresztül a 2. divízió egyik fontos szolgálati pozíciójában állott, ismert tagja a helybeli tisztikarnak. Katonai működésében is kitűnő adminisztratív képességeiről tett tanúságot és a nemrég nyugalomba vonult őrnagyot ezek a kvalitásai is alkalmassá teszik a helyettes polgármesteri teendők ellátására.

A távozó Constantin M. Constantinescu polgármester, aki, mint emlékeztetés, törvényszéki tanácselnökként kapta polgármesteri kinevezését, most már nem a törvényszékre tér vissza, mert kétheti szabadságidejének letelte után a helybeli ítélőtábla helyettes főügyészi pozícióját foglalja el a táblabíróvá kinevezett Marin Popescu helyettes főügyész helyén.

Ötven éve halt meg Storm Tivadar német költő.

A német irodalom egyik jelentős alakja halt meg ötven év előtt: 1888 július 4-én Hanerauban. Lirai költeményei, idillikus novellái igen népszerűek voltak s egy-egy könyve husz-harminc kiadást ért meg. Storm Tivadar 1817-ben született. Ügyvédkedett, s több hivatalt is viselt. Első verskötetével 1851-ben tünt fel. Halálának félszázados fordulójáról a világ-lapok kezevellett emlékeznek meg

Az ODOL kitűnő és fertőtlenítő és legalkalmasabb a mindennapi száj- és fogápolásra, ODOL edzi a foghúst és megakadályozza a fogak odvasodását

Odol

A spanyol nemzeti csapatok a Valenciát védő utolsó hegységen is áthatoltak

Burgosból jelentik: A spanyol nemzeti hadsereg Castellontól délre előrenyomulva, elfoglalta a köztársaságiak állásait az Espadahegységben. Ezzel a Valencia előtti utolsó természeti akadályt is legyőzte, s már sik területen nyomul előre a köztársasági kormány székhelye elfoglalására.

A nemzetiek a terueli arcvonalon is előhaladtak.

A „Temeriac“ nevű spanyol nemzeti hajó elfogta a „Csernov“ nevű szovjetgőzöst, mely hatvanezer hektó kőolajat szállított a köztársaságiak részére.

Török-francia katonai együttműködés az alexandretti szandzsákban

A két hadsereg vezérkara külön megállapodást írt alá Antiochiában

Antiochiából jelentik: A török-francia vezérkari tanácskozások befejeztével kiadott közlemény szerint vasárnap reggel Antiochiában aláírták az 1937 május 29-én kötött egyezmény értelmében létrejött megállapodást, melynek célja a francia és török hadsereg esetleges együttműködésének előkészítése a szandzsák területi épségének és politikai alkotmányának védelme és tiszteletben tartása érdekében. Az egyezmény aláírása után aláírták a kiegészítő jegyzőkönyvet is a francia és török csapatoknak a szandzsák területén való együtt-

működésének szabályozásáról. Az együttműködés kezdetét a két kormány rövidesen megállapítja.

EURÓPA-BAJNOKSÁGOT NYERT A MAGYAR BRIDZS-CSAPAT. Oslóból jelentik: A magyar bridzscsapat megnyerte az Európa-bajnokságot. Második a német, harmadik a holland, negyedik az angol csapat lett. A vigaszdíjat Svédország, a hölgybajnokságot Dánia csapata nyerte meg.

A romániai országos magyar dalosverseny győztesei

Lelkes hangulatban hatalmas tömegek vonultak fel a magyar dal kétnapos ünnepére

Clujról jelentik: A szombaton egész napon át folyó országos dalosverseny vasárnap délutánra ért véget. A versenyek befejezése után diszkozyülés volt, amelynek megnyitó beszédét Inczédy-Joksmán Ödön, az Országos Daloszövetség elnöke mondotta.

— *A magyar dal és anyanyelvünk szeretete és nemzeti öntudatunk ápolása határozóra hív össze bennünket testvéri találkozóra 17 év alatt.*

Inczédy-Joksmán Ödön a továbbiakban hangoztatta afeletti őszine örömet, hogy 15 éves elnöki minőségében ismét szólhat a magyar dalosokhoz és hálát adott az Istennek, hogy ezt a pillanatot megérnie engedte. *Ez a gyülekezés — ugymond — nemcsak arra alkalmas, hogy bemutassa a nagy nyilvánosság előtt a daloszövetség gyakorlati eredményeit, hogy a testvéri egység tartozást ápolja és a mindennapi élet közepette enyhítést keressen arra, — hanem azt is, hogy megértessék a magyarság tömegeivel, hogy az a munka, amelyet a Daloszövetség végez, halálosan komoly. Nemcsak szórakozást és időtöltést jelent, hanem bizonyítéka annak, hogy a Szövetség tagjai egy magasabb hivatás szolgálatában állnak.*

„Ugy érezzük, hogy felemelő kapcsolat teremtetődött a felséges uralkodóház és a magyar néprétegek között“.

Inczédy-Joksmán Ödön nagy tetszéssel fogadott beszéde végén felolvasta az Őfelségéhez II. Károly királyhoz intézett hódoló távirat szövegét. A távirat így hangzik:

„Flondor Constantin Őmértóságának, a királyi palota marsalljának Bucuresti. Kérjük Nagyméltóságodat, sziveskedjék a romániai magyar dalosok alattvalói hódolatát és háláját Őfelsége a király elé terjeszteni. El nem muló hálával köszönjük Őfelsége nemes gesztusát, mellyel megengedni szives volt, hogy fia, Mihai nagyvajda Őfelsége a hatodik országos dalosverseny védnökségét elvállalja és ugyanilyen hálával mondunk köszönetet a trónörökös Őfelségének is. Ugy érezzük, hogy felemelő kapcsolat teremtetődött a felséges uralkodóház és a magyar néprétegek között. Aláírás: Inczédy-Joksmán Ödön, az Országos Magyar Daloszövetség elnöke.“

A továbbiak során Willer József a Daloszövetség elhunyt tagjairól és vezetőiről emlékezett meg, azután kihirdették a dalosverseny eredményét.

A díjnyertes dalegyletek.

A női kar második csoportjában első a) díjat nyert a satumarei Hildegarda Énekkar, első b) díjat az aiudi Iparos Önképző Dalárda.

Hirdetés!

Bitter Mathis:

Az Úr szántóföldje

Prédikációk földműveseknek.

Ara füzve 125 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

Két egyenlő második díjat nyert a sighetii Református Énekkar és a vlahai Református Nőszövetség Énekkara.

A vegyeskar harmadik csoportjában első díjat nyert viisoarai Református Dalkör. Első b) díjat a zaláui Református Dalkör. Második a) díjat a teiusi Római Katolikus Dalkör. Második b) díjat a clujmonostori Református Énekkar. Első c) díjat nyert a gericei Református Dalárda. Második c) díjat az orăstiei Református Énekkar.

A vegyeskar második csoportjában első díjat nyert a sighetii Református Énekkar. Második díjat a gherlai Szent Erzsébet Énekkar. Második b) díjat az oradeai Sztáray Énekkar. Második c) díjat az aiudi Római Katolikus Énekkar. Második c) díjat a mediasi Magyar Polgári Kör Dalárdája nyert.

A vegyeskar első csoportban első díjat az odorheiu Református Énekkar és a satumarei Hildegarda Dalárda nyert, első b) díjat a salontai Iparos Dalkör. A második a) díjat két egyforma felkészültségű dalárda: a turdai Református Dalárda és az oradeai Liszt Ferenc Énekkar nyerte. Második b) díjat a sighthoarai Magyar Kaszinó Dalárdája nyerte.

A vegyeskar művészi csoportjában első díjat nyert a bucaresti Magyar Dalárda. A férfikar második csoportjában első díjat nyert a lipovai Iparos Dalárda, második díjat a sánzieni Római Katolikus Dalárda. A férfikar harmadik csoportjában első a) díjat a lunca-muresului Református Dalkör, első b) díjat a satumarei Római Katolikus Legényegylet Dalárdája, második a) díjat a cluj Zwingli Dalkör, második b) díjat két dalárda: a poianai Református Dalkör és a cluj Hidelyei Református Dalkör nyert. Két egyenlő erejű dalárda nyerte a második c) díjat is. És pedig: a handi Református Dalkör és az alesdi Református Dalkör. Hasonlóképpen két egyenlő értékű dalárda nyerte a második d) díjat. Ezek: a turdastaslai Református Dalkör és a Resitai Magyar Olvasókör Dalárdája.

A férfikar második csoportjában az első díjat a cluj földészek Bethlen Dalköre nyerte. Első a) díjat a racosul de jos-i Református Dalkör, második a) díjat a cluj Boesky Dalkör, második b) díjat a cluj-monostori Szent József Dalkör, második b) díjat a cluj Acélhang Dalkör és a sighetii Református Énekkar, második c) díjat az aiudi Iparos Dalárda és a cluj Bethlen Gábor Dalkör, harmadik a) díjat a carei Református Énekkar, harmadik b) díjat a mediasi Magyar Polgári Kör dalárdája nyerte. A férfikar első csoportjában két egyenlő erejű dalárda nyerte az első díjat: a reghini Magyar Polgári Dalkör és az odorheiu Székely Dalegylet. Első b) díjat nyert a tg-muresi Iparos Dalegylet, második a) díjat a deji Polgári Dalkör. A második b) díjat két egyenlő erejű dalárda között osztották meg. Ezek: a cluj Magyar Dalárda és a cluj Echo Dalárda. Második c) díjat a vlahai dalkör, harmadik c) díjat a satumarei Hildegarda és harmadik b) díjat az oradeai Református Kör Dalára nyerte.

A férfikar művészi csoportjában két egyenlő rangú dalárda nyerte az első díjat és pedig a cluj Iparos Egylet Dalárdája és a cluj Törökves Dalegylet. Második díjat nyert a turdai Magyar Dalárda.

Legnagyobb sikert az Inczédy-Joksmán Ödön-vándordíj nyertes dalárda, a turdastaslai Magyar Dalárda aratott, melynek karnagya Dák Sándor volt.

Este 9 órakor a nyertes dalárdák díszhangversenyt adtak a Davila magyar színházban.

Nagyfontosságú személyi változások az oradeai bírói karban

Oradea. Saját tud. Hiteltérdemlő forrásból értesülünk, hogy az oradeai bírói karban rendkívül fontos személyi változások következtek be. Ezek a személyi változások nemcsak az igazságszolgáltatás körében, de a város társadalmi életében is élénk visszhangot keltenek. Különösen nagy jelentősége van e változások során annak, hogy Mihaescu Nicolae táblai főelnököt, aki hosszú időn keresztül fejtett ki jelentékeny igazságszolgáltatási tevékenységét ebben a városban, a legmagasabb bírói fórum tagjává nevezték ki. Mihaescu Nicolae táblai főelnök, a bucaresti Semmitőszék tanácstagja lesz. Az ő kinevezésével rövid időn belül a második semmitőszéki bírói kinevezés történik meg az oradeai táblától, mert, mint ismeretes röviddel ezelőtt Radu Romulus táblabíró is a Semmitőszék tagjává nevezték ki.

A helybeli bírói karban beálló új személyi változások között természetesen első helyen áll a Mihaescu táblai főelnök távozásával megüresedett pozíció betöltése. A helybeli táblai új főelnökévé Ulvinea nu cluj táblai tanácselnököt nevezték ki. A többi személyi változások már csak a helybeli bírói karban történt átcsoportosítások, illetve előléptetések. Carpiniseanu Corneli táblabíró is ugyan kineveztek Clujra ugyanezen minőségben az ottani táblához, de ő mint lapunk más helyén hírt adunk róla, Oradea város polgármesterévé történt kinevezését fogadta el. A táblai főügyészségen az a változás következik, hogy Marin Popescu eddigi helyettes főügyész táblai tanácsaggá lép elős az ő helyére Constantin M. Constantinescu törvényszéki tanácselnök kerül helyettes főügyészként. A törvényszék IV. székciójának élére, mint törvényszéki tanácselnök Mihail Popovicu vizsgálóbíró került, mint Constantinescu eddigi tanácselnök utóda.

A romániai csehszlovák tanítók nyári táborozása

A Padurea Neagra vadregényes környezetében a romániai csehszlovák tanítók nyári táborozást tartottak. Több mint husz tanító vett részt rajta, előadásokat tartottak a román nyelvből, történelemből, földrajzból és az ország új alkotmányából. A kurzusok kitűnően sikerültek és június 29-én fejeződtek be ünnepélyes keretben.

A csehszlovák tanítók törekvése az volt, hogy mennél jobban megismerjék az országot és annak szokásait. A Padurea Neagra munkatábor alkalmát adott arra, hogy Románia valódi helyzetéről maguknak képet alkossanak.

Florescu ezredes-megyefőnök, akinek minden törekvése a vármegye felvirágoztatására irányul és aki a közintézményeket oly szinten felkarolja, a király és az ország iránt való szeretetet ápolja, résztvett Chirila alispánnal, valamint a marghitai járás összes jegyzőivel és községi bíráival a cseh-román tanfolyam bezárásánál.

Jelen volt ezenkívül Bota Gh. vezérfelügyelő, Stefan V., Radu, s.b. Csehszlovákia részéről megjelentek Anton Granatier, a csehszlovák nemzeti tanács posznajvi főtitkára, I. Trezneac Bratislava, L. Choholousec cluj főkonzul, dr Peter Daval szerkesztő, dr Iosif Hradil ortodox teológiai tanár Sibiu, Hilda Gudernova kórusvezető, Pável Horský tanító, Stefan Capit tanító s.b.

A megyefőnököt és kísérőjét nagy szeretettel fogadták. A katonai kiképzős zenekar a himnuszt adta elő, majd Potoran Coriolan főszolgabíró és Iosif Hradil tanár üdvözölték. Ezután az iparvasut a táborozás helyére vitte a vendégeket, ahol lezajlott a változatos és színes program. Lelkes beszédek hangzottak el, méltatták a cseh-román barátságot. Beszédeket tartottak Gheorghe Bota vezérfelügyelő és Stefan V. Radu inspektor.

Florescu megyefőnök magasszárnyalású beszédben a kormány és a helyi közigazgatás nevében mutatott rá a román-csehszlovák barátság eredményeire, a közös érdekekre, az iskolával való együttműködés fontosságára és minden támogatását megígérte, hogy ez a barátság a legszebb gyümölcsöket érlelje.

Megfejtették a Húsvét-szigetek titkait

A francia-belga tudományos bizottság munkája a Csendes-óceán szigetein

Hevesy professzor, a College du France-on az összehasonlító írásjegytan tanára, ezelőtt két évvel bamaulba ejtette a világot, mikor megállapította, hogy a Csendes-óceán Húsvét-szigetein talált írásjegyek azonosak a Tigris és Eufrátes között levő sir Marsall által kiasott Moheujo Doro hatezeréves városban talált írásjegyekkel. Tehát ez az ősrégi nép már ezredévekkel a praecolumbiai kor előtt jutott a Csendes-óceán közepére. A nyugati népvándorlást egy keleti népvándorlás előzte meg és már semmi akadály nem lehet megállapítani a Csendes-tenger vidéki népek eredetét.

A felfedezés forradalomba hozta jóformán az egész tudományos világot és a francia akadémia francia és belga tudósokból álló tudományos bizottságot küldött ki a Rigault de Genauilly páncélos cirkáló fedélzetén a Húsvét-szigetekre, hogy Hevesy felfedezése nyomán hozzákezdjen a Csendes-óceán titkainak megfejtéséhez. A tudományos bizottság vezetője, az argentinai tucumáni egyetemi néprajzi intézet világhírű vezetője, Alfredo Métraux lett, aki a polinéziai szigetekről most juttatta el első jelentését a Húsvét-szigetektől a College du Francnak:

Paconio és Tepano

— Nyolc hónappal ezelőtt — közli Métraud nyomban érkezésem után, beszámoltam az első impressziókról, melyeket a Húsvét-szigeteken éreztem. Ezek csak benyomások voltak. Öt hónapig éltem munkatársaimmal a Húsvét-szigeten, mikor a „Mercator” értünk jött és elvitt a többi szigetekre, melyek jelentős számmal vannak a Húsvét-sziget körül. Ezalatt az idő alatt módunkban volt alaposan bepillantani a bensülötték lelkivilágába és megismeri titkaikat.

— Megérkezésünk után egy „Matareri” nevű angol házban szálltunk meg. Poggyszáznak bizottságba helyezése után kiterveltük munkaprogramunkat. Tervünk az volt, hogy lassan megkerüljük a szigetet és megvizsgálunk minden szobrot, melyek a szigettel kapcsolatban oly nagy hírnévre tettek szert. Távolhelyünket oly helyen ütöttük fel, ahol vizet mindig közel találhattunk. Egypár bensülöttet is szerződtettünk, azzal a céllal, hogy minden emlék legendáját elmeséljék nekünk. Ezek közül legjobban impresszionált bennünket egy tisztafajú polinéz, Nicolas Paconio, aki igen heves temperamentumú, brutális, de igazságos érzületű és teljesen megbízható volt. Előttünk minden bűnt felhánytorgatták, mikor szerződtettük. Tudtuk róla, hogy megölt egy franciát is, aki nyájából birkát akart lopni. Paconio ezt nem is tagadta. Laeszóval a lovához kötötte a franciát és addig vonszoltatta, míg ki nem múlt. Jelenleg azonban tisztességes családapa és főleg elegáns ember. Vasárnap, midőn a templomba megy, magára ölti egy chilei ezredesnek, Grovenak levetett, aranylampaszos ruháit és igen megfelelő ember. A másik informátorunk, az öreg Tepano. Ez újabb letelepülő a Húsvét-szigeten. Öreg róka ez, korántsem ezékimondó. Rövid, lehetőleg tömör mondatokban beszéli el egyéb szigetekről ért gáláns kalandjait. Szentül megvan győződve, hogy azok a történetek, amiket előad, csakugyan megtörténtek vele. De ha velünk áll szemben, rögtön tudja, hogy látunk a szitán és mellőzi a romantikus történeteket.

— Miután az öreg Tepano főleg a kényvelmek igen nagy barátja, felhatalmazást kért és kapott tőlük, hogy felesége és leánya is mellette maradhasson, míg szolgálatunkban áll. Nem tekintettünk a hölgyek ápolatlan hajára és mosatlan ruháira: érdekelt bennünket, hiszen ezek még alig ötven ceztendővel ezelőtt „ariki-paca”-k voltak, hercegnők s csak igen forangú emberek élhettek velük. Ha csak görbén nézett valaki rájuk, a halál fia volt. A királyi vér gőzös fluiduma áradt belőlük és roppant tisztelték őket. Az idők a Húsvét-szigeteken is változtak és ezek a fenséges „ariki-pac”-k szerény, kedves szakácsnőkké változtak. Finom ívelésű orruk világosan mutatja az újjeländi és maori törzsek átöröklött jeleit.

Első kufatások a szigeten

— Az öreg Tepano felesége és leánya Miru királyi dinasztia sarja. Hetven évvel ezelőtt fel-lázadtak a Miru-dinasztia elnyomtatása ellen és e két nőszemély a katolikus misszionárk közönséget megmenekülését. Mira királyt és egyéb családtagjait megmérgezték az arikiak, ami polinéziai nyelven előkelőket jelent.

— Tábortunkat első ízben a Tepeyu-hegy északi részén helyeztük el. Ahu-Tepeyu egy szo-

borcsoportozat közepén álló síremlék, közel az épületromokhoz, melyek régi, nagyvonalú élet emlékeit idézik. Kellemes hely lett volna ez a táborozásra, ha több az ivóvíz és kevesebb az eső a fejünk felett. Mindennap zuhogott az eső és mindennap el kellett küldeni szolgálóinkat Rano Aroi kráterébe, ahol természetes vizgyűjtő volt. Sajnos, ennek a víznek is visszataszító íze volt, valószínűleg, mert birkaitatásra használták fel a bensülötték. A Húsvét-sziget jóformán víztelen. Egyedül iható víz csak azokban a ciszternákban van, amiket a sziget rejtélyes őslakói ástak mindenütt a part mentén. Ide a víz a sziget belsejében álló hegyekből folyik le, de már a kőzeteken átszűrve. A tengervíz is öntözi ezeket a ciszternákat s így a bennük tárolódó édesvíz keserű és iható, amit a bensülötték ugyan már észre se vesznek, de ránk nézve elviselhetetlen.

— Ezeknek a ciszternáknak igen meglepő konstrukciója van és kár, hogy az archeológusok oly kevés figyelemre méltatták. A kőműveseknek páratlan tökélyével faragták egymáshoz a kőeket és minden kötőanyag nélkül egymásra illesztették azokat. Ezek a kőek inspirálták romantikus leírásokra Pierre Lotit, aki járt itt a szigeten és leszállt a ciszternák mélyére a

ciszternafalak romjain. Ő azt hitte, hogy ezek lépcsők, pedig csak a falak romjai. Ezeket a kődarabokon, mintegy lépcsőn járnak le az állatok is az ivásra. Ezeket a ciszternákat a kihűlt kráterekben tengerszemeket alkotó esővíz táplálja a sziklák repedésein át. A kráterekbe a lebecsátkozás nem könnyű dolog. A merdek falak rendszerint nedvesek, vagy csúszós növényekkel vannak befedve. Expedíciónk vízproblémáját növelte az élelmiszerprobléma is. Csak szabad tüzet tudunk használni sütésre, főzésre, mint a természeti népek.

— Fát a tűzrakáshoz a közeli sűrűségből hozzák az emberek. Ezeket a fákat előbb a franciák, majd az angolok honosították meg a szigeten. Ma már annyira elterjedtek ezek az erdőségek, hogy a sziget lakossága bátran használhatja fel főzési célokra. Mielőtt a juhokat és a sertéseket elterjesztették a szigeten, csak apró bokrokkal volt fedve és a faszükségletet ezek a cserjék is kielégítették. Élelmiszerünk polinéziai módra, földalatti kemencében készült. A húst, például, begöngyöltük banánlevelekbe, majd a földalatti földkemencében egy köre helyeztük, agyagsárral lefedtük és áttűzesítettük a követ. Ez a főzési eljárás ismert Dél-Amerikában is. A fehérbőrűek az indiánoktól tanulták el, arra azonban nincs adatom, hogy a polinéziaiak honosították-e meg az amerikai kontinensen ezt a főzési tudományt, bár feltehető. Ez a mesterség főleg a növénysszegény helyeken alakult ki. Gasztronómiai szempontból jó művelet ez, mert a hús minden levét, aromáját megtartja s ha a hús banánlevélbe, vagy torro-növénybe van csomagolva, valóságos inycsiklandozóvá válik. A polinéziaiak most így sütik a húst, de régen nemigen tehették a sziget növénysszegénysége miatt. Ezért a halászatot szívesebben kultiválták, a melegvérű állatok közül pedig főleg a patkányokat, csirkéket és az — embereket kedvelték.

Kannibálizmus a Húsvét-szigeteken

— A legelső idevetődő hajósok honosították meg a csirkét. Valaha régen nagyban tenyésztették az őslakók. A régi lakóházak romjaihoz közel mindig találunk egy „haramoá”-t, furcsa szőben, kővekből összeállított tyűkretet. Ugy voltak ide lezárva a szárnyasok, mint a vágócsésze. A régi pascuanok a patkányokat is tenyésztették. Erre a feltevésre nagyon is bizonyítékot találtunk. A halászatot közel a parthoz kultiválták, bár hajóztak messze a tengeren is. Erre vonatkozó feljegyzéseiket megtaláltuk a tengerpart szikláin. A királyok pártfogolták a halászatot és egy tízeddel részesedtek a halászat eredményéből. Voltak hosszú hónapok, mikor egyáltalán nem engedték meg a halászatot. Mióta nincs királyság a Húsvét-szigeteken, csapant a halászó kedv is. Nem látni visszatérő, szákmánnyal dúsan megrakott bárkákat a lakosság örömmujongásai közepette.

— A királyság megszűntével sok minden megváltozott a szigeten. A királyok a föld és az aszony megtermékenyítőjének, a „torro-istennek” egyes leszármazottai voltak. A természet titkait csak a „tudományok atyja”, a királyok is-

merték, mert a természet jelenségei és az akaratuk között összefüggés volt a pascuanok hite szerint.

— A patkányok valaha delikateszek voltak. Ma már annyi van a szigeten, hogy senkinek sincs étvágya rájuk. Valljuk be azonban, hogy ezek a hajókról kiszabadult patkányok korántsem azok a nagy fekete állatok, amelyeket a királyok tenyésztettek. Legenda tartja, hogy Hotumatura király idejében az „isten” is megkívánta ezeket az állatokat és szent hajójával kikötött értük a Húsvét-szigeten. A középkorban Európában háború indult meg a fekete és a szürke patkányok között és ez a háború a szürkek győzelmével végződött. Ez következett be a Csendes-óceán szigetein is.

— Az ember, az ő nyelvükön a „Hosszú Disznó”, a régi pascuanok kedvelt étel volt. Ma már évtizedek óta nincs kannibálizmus a szigeten. 1880-ban Thompson angol geográfus megbeszélgetett a szigeten egy öreg kaitangatával, azzal emberevővel. Utitársnóm és hercegnői barátom, az „ariki-paca” Viktoria Rapahaugu mesélte nekem, hogy ismert egy embert, akiről tudta az

A nemzeti spanyol csapatok Morellánál nagy erővel törtek előre. Képünk a lendületes előretörés egy izgalmasan érdekes szakaszáról készült.

MONIN abbé:

Szól az arsi szent

Vianney szent János az isteni kegyelemtől átítatott csodáshatású arsi plébános beszédeiből, oktatásából, tanácsaiból gyűjtött össze egy remek csokrot Monin abbé, melyet Vácz Jenő S. J. fordított le francia eredetéből magyarra.

Az arsi Szent csodás hatása még most is él és frissen hat a betűkön át is a lélekre — tanácsai, tanításai egyszerűek és örököszerűek, mint minden, ami természetfeletti eredetű.

A csodáshatású nagy Szent munkája megbecsülhetetlen lelki értéket nyújt az olvasónak. A 192 oldalas munkát az arsi Szent művészen megrajzolt profilja ékíti.

Ára kartonkötésben 90 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunkban

egész sziget, hogy megfőzött egy kis gyermeket és megetté. Igen valószínű, hogy az emberevés elterjedt szokás volt a Húsvét-szigeteken. Egész sor történetet jegyeztünk fel kannibáli cselekedetekről, mikor valakit bosszúból megölték és megették. Főleg nem is bosszúvágy vezette őket az emberevére, hanem a szükség, a sokszor nagymérvű élelmiszerhiány. Valami „vallásos?” vonatkozása is van az emberevésnek és az bizonyos, hogy a kannibálizmus nem az egészen primitív, vad népek szokása, hanem azoké, amelyek a civilizáció valamelyes fokára eljutottak már. A régi kannibál-királyságról számos dal maradt fenn s ezekből, valamint az öreg Tenanonak előadásából próbáltuk megállapítani a szigetlakók közel-történetét.

Az emeletnyi magas sírkövek

A régi benszülőttek ott szerethettek megpihenni, ahol a romok vannak. A Húsvét-szigeteken az „ahu” ugyanaz, ami a tahitieké a „moraje”, azaz családi sírbolt, zarándoklat „szent” helye. Ezek az emlékhelyek rendszeren a part mentén vannak és a meredélyes parton azt a látszatot keltik, mintha piramisok talpazatán állnának. A halottakat a sírbolt közepén, vagy a szárnyaiban helyezték el. A sírbolt tetején emeletnyi magas szobrok, amelyekről világszerte a legfurcsább legendák keringenek. Kétségteljes tény, hogy ezeket a szobrokat a szigeten faragták, mégpedig a tűzhányó oldalában, ahonnan a roppant kötőmeget görgőkön levontatták. A régi, nagy kultúra legfőbb bizonyítékai ezek a szobrok. Mintegy 250 van belőlük a szigeten, mindegyik más és szépségeiben kifejezi a halott rangját. Vannak olyan síremlékek, emeletnyi szobrok, amelyeknek az alja — „shou-poepoe” — hajótestet ábrázol. Még most is pontosan látható a kőhajó orra és tatja. Néhol csak hatalmas kötőmeget állnak a szobrok. Ezek a sírkövek már a régi őslakók kihalt, utolsó ivadékaiknak síremlékei, akik az emlék stílusában a szigeten található legnagyobb „ahu”-hoz hasonlóan épültek. Ezek a szent helyek voltak a családok, törzsek gyülekezőhelyei s ezért minden egyes síremlékhez sok-sok történet fűződik.

A Csendes-tenger régi kutatói azt hitték, hogy a Húsvét-szigetet az óceán déli szigetcsoportjainak előkelőbbjei temetkezési helyül választották. A kutatókat mindig zavarta a kérdés, hogy ezek a monumentális sírhelyek miért éppen a sziget partjain sorakoznak? Ebben — szerintem — semmi furcsa nincs. Az őslakók közel éltek a tengerparthoz, itt folytatták a növénytermesztésüket és csak természetes, hogy halottaikat is itt hantolták el. A másik rejtély, hogy ezek a kőszobrok miért állnak háttal a tenger és arccal a sziget belseje felé? A válasz nem igen könnyű, de az etnográfia megmagyarázza, hogy ennek így kellett lenni. Az emlékkövek jelképei a múltnak, az öregeknek, gyermekeknek, akik abban a borzasztó itéletidőben pusztultak el, mikor a sziget tűzhányója kitört. A szigetlakók azt hiszik, hogy ezeknek a halottaknak csak a lelük szállt el, de holttesteik ma is élnek. Mikor Cook kapitány itt járt, nagyon sok történetet jegyzett fel ezekről a síremlékekről. A mi vizsgálataink semmivel sem bizonyították azokat a feltevéseket, hogy a Húsvét-sziget „ahu”-i emlékeztetnek a perui inka, sőt inkaelötti síremlékekre. Mindössze azt állapítottuk meg, hogy a Tepeu-síremlék idomkövei ugyanolyan alakúak, mint a perui Sacsahuamán-fal idomkövei. Ennek ellenére nem hiszük, hogy a curcói inka-emlékek és a húsvétszigeti emlékek között kapcsolat volna. Azt azonban határozottan megállapították, hogy a déli archipelaguson, így a Morgues-szigeteken is a Húsvét-szigetbeliekhez teljesen hasonló síremlékek találhatók. Egyébként a két sziget lakói ugyanazokat az őszavakat használják és ez a pascuai nyelv e szigettenger sok helyén terjedt el. Mindkét nép újzelandi eredetű, közös „istennel”, a polinéziai kegyetlen Tikijével.

Ács Tivadar.

PÁRIZSI LEVÉL

Párizs, július hó.

MONSIEUR LU. Monsieur Lu a bár ajtajában állott, a szalon felé fordulva. Kezében pohárba portói volt és értelmes arcán elevenen mozogtak szemöldökei. Ajkai alig nyíltak szét beszéd közben és olyan fajta mozgással ejtette ki a szavakat, mint amilyennel a portói ízet élvezte.

— Tonkinban van egy intézmény, mely hasonlít a japán gésák társaságához. A meleg trópusi éjszakában szép fiatal lányok muzsikálnak egy pagodában és fogadják a munkából jövő férfiakat. Tisztelettel hajolnak meg előttük és szertartásos léptekkel szolgálják föl nekik a teát. Halk muzsika tölti be a helyiséget és az annamiták mozdulatlan arca mögött elsimulnak a gondok.

— Na, de talán más is történik ott, szólt bele egy kételkedő francia.

— Tudom mire gondolsz — tette le pohárát Monsieur Lu, — de ne hidd. Komoly családapákat is találsz ott, kik fárasztó munka után az enyhe és föl szabadító, zsongító zenei légkörben frissülnek fel.

Monsieur Lu dőnözött a fejében és eleven ajkai titokzatos mosolyra zárultak.

— Hogy hívják ezt az urat France — kérdeztem később egy lánykától.

— Monsieur Lu. Igaz, hogy hosszabb a neve, de azt mind nem lehet megjegyezni. Mi csak úgy hívjuk: Monsieur Lu. Ha visszamegy Tonkinba, feledi európai mivoltát és gyakorolja ősei vallását.

— Gondolja France, hogy Monsieur Lu három évi párizsi jogászoklás után hisz abban, amit maga az „ősei vallásának” nevez? — szólt megint közbe a francia.

— Igen. Monsieur Lu hisz — felelte France, — és tekintete elveszett abban a végtelenben, melyet nem adatott meg bírunk.

ÓRA A BOULEVARDON. A Place de l'Opéra és a boulevard sarkán ékszerüzlet. Megállok és az est csillogásában gyönyörködöm a briliánsok és drágakövek fényében. A gyűrűk alatti sorban az Omega-gyárnak reklámja áll: hatalmas rugó, mely fogaskereket mozgat. A kerékbe fémkampó kapaszkodik és fönt tartja egy pillanatra mozgását. Majd újra lendül a kerék és ez így megy — az örökkévalóságig.

Lopva körülnéztem a boulevardon. Az opera esti világosságban tündökölt és a homlokzaton Carpeaux csoportja lenge táncot járta. Odabenn Beethoven Fidelioját vezényli Brunó Walter bővös pálcája. A taxik lusta sorokban állnak a boulevardok közepén és a már zöld fák mögött egy mozi fénye köré gyűlnek élvező emberek. A Café de la Paix terrassán jeges narancslevelet iszik egy néger, míg mögöttem nők színek a selymeket táró kirkatok felé.

Az ördögi masina kattan és nem lehet megállítani. S milyen rövid az a pillanat, amíg a kampó megakasztja a gép mozgását! Ez a jelen. És mi az örökkévalóság?

FRANCIA DIÁK. A francia diákkal egy kávéházban találkoztam. Komoly angol pipát szoritott agyarái közé és „faluche” volt a fején. A faluche, kérem olyan Wagner-stílusú bő bársony sapka, amit a francia diákok hordanak Párizsban. Rendszerint tele van rakva jelvényvel. Ezen is ott ékeskedett a Katolikus Egyetem kettős keresztje, Párizs város és Limoges címere. A fekete bársonyt a sorborei bölcsészek narancssárga szalagja fogja körül.

Táskájából egy csomó papírost szedett ki.

— Ezek itt a chartres-i székesegyházhoz rendezendő zarándoklatunknak tervei, — magyarázta érdeklődő kolleganőjének, a szintén bölcsész diáklánynak, ki velünk volt.

— Pünkösd előtti pénteken indulunk és vasárnap a kilenc óras nagymisére érkezünk. Természetesen a 80—90 kilométeres utat gyalog tesszük meg. De vonaton is csatlakozhat hozzánk vasárnap reggel.

S míg a pontosan kiírt menetrendet tanulmányozták, sok minden kisült a fiúról. A Louvre egyiptológiai iskoláját végzi a bölcsészlet mellett és készségesen elmagyarázta nekem, hogy a lótusz virágot tartó egyiptomi nők a halhatatlanság jelképét szolgálják áhitattal a négyezer éves sírokon. Legnagyobb szenvedélye a lovaglás.

— Mikor az ember Limoges-ban elindul este kilenckor lóháton, minden kis ösvényt ismerve, végtelen horizontok tárulnak ki előtte a holdfényes nyári éjszakában.

Ahogy elváltunk a sarkon, még a leányka után szólt:

— Aztán ne felejtse el zarándok-lelkületét hozni magával Chartres-ba!

Tátray Barnabás

Olcsó és szép tengeri nyaralás!

a világhírű **Carmen-Sylva** fűrdőhelyen

Csatlakozzék alanti társas-kirándulás valamelyikéhez.

I-ső csoport indul július 16-án,

II-ik csoport indul augusztus 2-án,

III-ik csoport indul augusztus 16-án.

Egy ut időtartama 12 nap, ebből 10 napi tartózkodás

Carmen-Sylván

Indulás Oradeáról, csatlakozási lehetőség Clujon és Brasovban.

Egy utazás részvételi díja személyenként **3650 lei.**

Az árban bennfoglaltatik: vasúti jegy oda-vissza, utasok beszállítása Carmen Sylva állomásraól a szállodáig és vissza, tiznap teljes ellátás napi háromszori étkezéssel, kiszolgálási díjak, községi és állami, valamint kurtaxák, tengeri és hideg iszapfürdő.

A Clujon csatlakozók 3575, a Brasovban csatlakozók 3300 leit fizetnek.

Első csoport jelentkezési határideje július 10.

A jelentkezéskor a részvételi díj fele, indulás előtti napig a hátralék teljesen kiegyenlíendő. — Jelentkezési hely: lapunk kiadóhivatala.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 500, fél évre 400, negyedévre 210, egy hétre 70 lel.
Külföldön: Egész évre 90 P., fél évre 55 P., negyedévre 30 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **dr Sulyok István**
Kéziratokat nem örvülünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Kedden nyugatról járulás, már naposabb és melegebb idő, ma még zél és többfelé zápor.

DOKTORRÁ AVATÁS. Battyáni Paksy Tibor gyógyszerészt Budapesten summa cum laude eredménnyel doktorrá avatták.

Papi jubileum. Timisoara. Saját tud. Wiesen-haid banati község lakossága meleg ünnepségekben részeseitette Bidó József plébánost husz éves papi jubileuma alkalmából. Ünnepléses processzióban kísérték a templomba, ahol nagymiséjét mondott. A templom előtt Feil János iskolaigazgató és Jakob József, a község nevében fejezték ki a község lakosságának a plébános iránti szeretetét. Kérték, tartassa meg jóemlékezetében a község-beli híveket. Bidó Józsefet ugyanis a püspök Besenova-noura helyezte át a új állomáshelyét most foglalja el.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTER SZEMÉLYESEN VIZSGÁLTA MEG AZ EGYIK FŐVÁROSI STRANDFÜRDŐ EGÉSZSÉGÜGYI HELYZETÉT. Bucuresti. Saját tud. Marinescu tábornok egészségügyi miniszter vasárnap váratlan felülvizsgálást végzett a Kiseleff-strandon, ahol több ezer ember fürdött. A miniszter tisztesen megvizsgálta a fővénny, a medencék, a vendéglők és más berendezések egészségügyi helyzetét. A miniszter, egészségügyi szempontból, számos súlyos mulasztást állapított meg a vizsgálat során, megintette a strand vezetőit és szigorubb intézkedéseket helyezett kilátásba, ha egy hétaalatt nem változnak az állapotok.

Huszonöt éves érettségi találkozó. Odorheiu. Saját tud. A város római katolikus főgimnáziumának 1913-ban végzett diákjai közül nyolcan érettségi találkozóra jöttek összesen június 30-án. Csörgő Benedek, Mosonczky Jenő és Kovács Ferenc „véndiák” papok szentmiséje után az ősi intézetben jelentek meg, ahol az Alma Matert Révffy Andor nagykanizsai törvényszéki bíró köszöntötte. Majd az elhunyt tanáraik sírját koszorúzták meg. Délben társas ebéd volt, amelyen Embery Árpád nyugalmazott középiskola igazgató verses köszöntőt mondott.

MÉLY ÁLMÁBAN LEPTÉK MEG ÉS FOGTÁK EL A MAGYARORSZÁGI RENDŐRMERÉNYLŐ CIGÁNYT. Budapest. A rendőrmérénylő Ajtai-Farkas János vallomása alapján detektívek mentek ki a veszprém-megyei Kádárka községbe, hogy a másik mérénylő cigányt, Nyári-Lakatos Istvánt elfogják. A községbírótól megtudták, hogy a cigány az egyik putriban tartózkodik. A detektívek felhúzott revolverekkel közeledtek a putrihoz, mert el voltak rá készülve, hogy a cigány tüzeléssel fogadja őket. Kiderült azonban, hogy Nyári-Lakatos István mélyen alszik. Nagynehezen felverték álmából a cigányt, aki azután elmondotta, hogy a váci fegyházban ismerkedett meg Ajtai-Farkas Jánossal. Amikor legutóbb Pesten találkoztak, elhatározták, hogy közösen törnek be valahova. Az üzletbe akartak betörni Csillaghegyen, de csak a padlásra tudtak behatolni, ahol mindössze néhány ruhaneműt találtak. Amikor a rendőrök meglátták, menekülni akartak. A cigány hangoztatja, hogy nem ő lőtt a rendőrré, hanem társa. Ugyanezt állította egyébként szombati vallomásában Ajtai-Farkas János is, hogy t. i. nem ő lőtt, hanem a társa. Nyári-Lakatos Istvánt a detektívek Budapestre szállították.

Rigó Sándor főesperes negyven éves papi jubileuma. Timisoara. Saját tud. Rigó Sándor gatai főesperes-plébános most ülte meg híve nagy szeretete közepette negyven éves papi jubileumát. A kiváló lelkipásztor és egyházi dignitárius, a timisoarai egyházmegyei papságnak egyik értékes egyénisége, aki immár négy évtized óta fejti ki celtudatos és eredményekben gazdag tevékenységét. A jubilánsnak tizen négy paptársa a község egész lakosságával ünnepléses processzióban kísérték Rigó főesperest a templomba, ahol Te Deum után ünnepi nagymiséjét mondott. A szentbeszédet Misenkó József jamulmarei plébános mondotta, aki lelkes szavakban méltatta a jubiláns érdemeit. Az ünnepség után a jubiláns asztalánál díszebéd volt. Pintér András moritfeldi plébános olvasta fel a sok üdvözlő iratot és táviratot, amiket a népszerű főpap ünnepsébe alkal-mával paptársai és tisztelői küldöttek.

HÁROM NAPRA BETILTOTTÁK AZ „UNIVERSULT”. Bucuresti. Saját tud. A kormány három napra felfüggesztette az „Universul” megjelenését, mert nem tartotta tiszteletben a lapok létfenntartási eszközének az ellenőrzéséről szóló törvényt és ennek végrehajtási utasítását. Az „Universul” ma már nem jelenhet meg s csak csütörtökön jelenik meg ismét.

ELJEGYZÉSEK. Fischer Klárka (Oradea) és Koltai Vilmos jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Filipp Péter Ghiroudai kántortartó hájos leányát, Mancikát eljegyezte Boros Károly igazgató-tartó Chisineu-Cris-en. (Minden külön értesítés helyett).

Zürichi zárlat. Párizs 12.14 ötnyolcad, London 21.60 hétnyolcad, Newyork 436, Brüsszel 73.90, Milánó 22.94, Amszterdam 241.35, Berlin 175.65, Prága 15.13, Varsó 82, Belgrád 10, Bucurejti 325.

fejfájás
ellen
Beretvás
parztilla!

25-50 százalékos bukás Timisoaran az írásbeli érettségi vizsgán. Saját tud. Az érettségi írásbeli vizsgák befejeződtek. Az egyik vizsgabizottság előtt 95 jelölt közül 67 tette le sikeresen az írásbeli vizsgát, 28 jelölt megbukott. A Notre Dame leányliceum 17 jelöltje közül 11, a piarista-főgimnázium 23 jelöltje közül szintén 11 tette le a vizsgát sikeresen. A másik bizottságnál, amelynek Ghibu tanár az elnöke, 107 jelentkező közül 87 felelt meg a vizsgán, 20 érettségiző megbukott. A kereskedelmi érettségi vizsgát külön tartják. Az intézet növendékei közül 58 jelentkező tette le eredményesen az írásbeli vizsgát.

Balcic külvárosában eltört egy teherautó fékje: két halott, sok sebesült. Bucuresti. Saját tud. Egy kirándulókkal megrakott teherautó vasárnap délelőtt nagy sebességgel ereszkedett Constanța felől jövet Balcicba. A városhoz közel érve, eltört az autó fékje s a gépkocsi nekiment a járdának, ahol felborult és teljesen összezúzódott. A sofört és egy hat éves leánykát holtan szedték ki a romok alól. A teherautó utasai közül még öten súlyosan és néhányan könnyebben megsebesültek.

NAPSZURÁST KAPOTT ÉS LEZUHANT A MÁSODEMELETI ERKÉLYRŐL EGY ASSZONY. Bucurestiből jelentik: Lola Rosenblüth második emeleti erkélyén napfürdőzött és több óráan keresztül a napon volt. Amikor felállt, hirtelen megszédült és ájultan bukkott keresztül az erkély korlátján. A járókelők csak arra lettek figyelmesek, hogy a második emeletről egy nő zuhan az aszfaltra. A szerencsétlen asszony, aki valószínűleg napszúrást kapott, halálra-zúta magát.

Háromhetes gyógykúra

Budapesten,

a hatalmas fürdővárosban

Ingyen vizum. 50% kedvezmény a magyar vasutakon. Lakás és teljes ellátás luxus szállodákban. Kiszolgálás. Orvosi felülvizyázat. Kedvezmények minden téren.

A fizetéseket leiben lehet eszközölni az

EUROPA

román nemzeti utazási és turisztikai szervezet minden ügynökségénél. Oradeán a DACIA bankban, Str. Reg. Ferdinand 9.

A cluji tudományegyetem orvosi karán tanársegéd lett egy magyar ifju. Odorheiu-ról jelentik: Dr Lőrincz Zoltán, a köztisztviselésben és közszeretében élő Lőrincz József volt cluji, jelenleg odorheiu kereskedő fiát tanársegéddé nevezték ki a cluji tudományegyetem orvoskarán. Dr Lőrincz Zoltán a cluji római katolikus főgimnáziumnak volt kiváló növendéke, aztán a cluji tudományegyetem 1934 január 11-én cum laude (dícséretes) minősítéssel az összes orvostudományok doktorává avatták föl. Doktori értekezésében Párizs-Pápai Ferenc XVII-ik századbeli transylvániai magyar orvos és író életét és működését méltatta, s e munkájával magára vonta tudós professzorai figyelmét. Doktorrá avatása után hivatalosságánál fogva a cluji tudományegyetem szülészeti és nőgyógyászati klinikáján a nagyenyű C. Grigoriu professzor mellett dolgozott állandóan és mellette dolgozik ma is. Grigoriu professzor a szülészeti és nőgyógyászati tudományok egyik leghíresebb művelője, aki nemcsak nagy tudós, de a fiatal orvosnemek egyik legjelesebb nevelője is. Szerencsés az a fiatal orvos aki mellette tökéletesítheti a maga tudománykörében magát. Dr Lőrincz Zoltán ennek a jeles tudósnak lett a tanársegédje, amely kitüntetés a fiatal orvos szaktudásának és buzgalmanak nagy elismerését jelenti.

BIRÓI ZÁRLAT ALÁ VETTEK GOGA SINAIAI VILLÁJÁT. Bucuresti. Saját tud. Vasárnap délután bírói zárlat alá vették Goga Octavian volt miniszterelnök sinaiai villáját sógorának, Bucsan volt államtitkárnak a kérésére.

Ezüstlakodalom. Timisoara. Saját tudósítónktól. Traunfellner Tivadar köztisztviselőtanító a katolikus elemi fiúiskola volt helyettes igazgatója most ülte meg feleségével 21 éves házassági évfordulóját. A jubiláló házaspár megjelent a második kerületi plébániatemplomban, ahol huszonöt évvel ezelőtt házasságot kötött és szentmisén vett részt, amelyet Uray József káplán mondott. Szentmise alatt a jubiláló pár, valamint annak diák-fia, a Katolikus Nő Művelődési Társaság tagjai s a jubilánsok rokonai szentaldózáshoz járultak. A Traunfellner-házaspár frigyézet után Rech K. Géza apátplébános áldotta meg újból, majd megkapó beszédet intézett hozzájuk.

EGY ARADI KÖNYVKÖTŐMESTER FELESÉGE BELEFÜLLADT A MURESBE. Aradról jelentik: Megdőbentő szerencsétlenség történt a muresli Mures-szakaszon. Suciu Andrei ismert aradi könyvkötőmester felesége, szokásához híven Muresre ment fürödni. Bár az idős asszony kitűnő úszó volt, alighogy beugrott a vízbe, a lába görcsöt kapott és elmerült a hullámokban. A közelben tartózkodók közül többen észrevették a szerencsétlenséget, de a víz alá merült Suciuéra nem sikerült rátalálniok. A könyvkötőmester, aki nek a Minorita-palotában van műhelye, miután felesége este nem tért haza, keresésére indult. A még ottlévő fürdőzőktől értesült a tragédiáról. A felesége holttestét kereső, kétségbeesett ember egész éjjel a Muresparton tartózkodott, várva, hátha partra veti a víz. Közben súlyosan meg is sérült, a sötétben belezuhan egy mély gödörbe és bokarándulást szenvedett. A tragikus szerencsétlenség nagy megdőbbenést és általános részvétet váltott ki Aradon.

PRIMICIÁK ODORHEIU MEGYÉBEN. Odorheiu. Saját tud. Meghatóan szép és örvendetes napja volt a közelmúltban az odorheiu-megyei Corund. Sâncraiu és Zetea községek híveinek. Corundon Bertalan Balázs, Sâncraion Péter László és Zeteán Mezei Mór újmisések mutatták be első szentmiseáldozatukat. Corundon most vasárnap a második primícia volt. Fábrián Mihály mondta el első szentmiséjét. Mind a négy újmisést az odorheiu római katolikus főgimnázium növendéke volt.

* Fejfájás ellen Beretvás pasztilla.

TANITÓGYÜLÉS ORADEÁN. Saját tud. Vasárnap tartotta meg a Bihormegyei Tanítók Egyesülete a városháza nagytermében rendes 171. közgyűlést. Florescu Vasile ezredes-megyeifőnök üdvözölte a megye tanító karát, amely sürgős terjesztője a népnevelésnek és kulturának. Danilescu titkár ismertette az új költségvetést, majd több felszólalás után a közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Leveszi lábáról Ont is a nagy hőség. Dörzsölje be homlokát, arcát valódi Dianával, hogy teste lelke felfrissüljön!

TÁBLAI DÖNTÉS AZ ODORHEIU-MEGYEI NYUGDIJASOK ÜGYÉBEN. Odorheiu. Saját tud. Annakidején közöltük, hogy az odorheiu megyefőnökség Sebesi János dr., Hínléder F. Ákos dr. és Pálffy Jenő dr. vármegyei nyugdíjasok nyugdíjának a kifizetését megszüntette. Most a tábla a sérelmes határozatot megszüntette és elrendelte a nyugdíjasok nyugdíjának további fizetését.

Napszurásban meghalt egy volt rendőr Oradeán. Saját tud. A trópusi hőség, amely néhány napig országsszerte tartott és amelyre csupán hétfőre virradóan következett ehülés — halálos áldozatot követelt. Szombaton délután Raita Petru 46 éves volt rendőr, aki a város alkalmazásában állott. Iosia-telepen lévő lakására igyekezett, amikor hirtelen rosszul lett és összeesett. A járőrök segítségére siettek s miután nem tudták magához téríteni, értesítették a mentőket. A mentők Raitát a kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen ember, — aki egész nap a szabadban dolgozott — napszurást kapott és már nem lehet rajta segíteni. Raita Petru a hóguta első áldozata ebben az évben Oradeán.

A FELROBBANT SZÓDÁSÜVEG MEGÖLT EGY KISFIUT. Constantából jelentik: Coglac községben Josif Kraut hat éves kislány a szódavizgyárban álldogált és nézte, hogy miképpen töltik a szódavizet. Egy üveg szétpukkadott és a szilánkok olyan súlyosan megsebesítették a kislányt, hogy a szerencsétlen gyermek egy óra múlva irtózatossá kínok között kiszáradt.

Két halálos áldozatot követelt a szabadfürdő vasárnap Oradeán. Saját tud. Az elmúlt vasárnap folyamán két halálos vízbe fullás történt Oradeán. Az egyik áldozat Marinescu Vicor, fiatal katona, aki egyik barátjával együtt a gáthoz ment ki fürdeni. Öt óra felé Marinescu a part felé uszott s egyszerre csak a fürdőzők legnagyobb meglepetésére — hirtelen elmerült, majd felbukkant a vízben és segítségért kiáltott. Több hátor uszó utána vetette magát, de Marinescu Victor többé nem került elő. Az örvény magával sodorta és holttestét még eddig nem is találták meg. — Alig két órával később újabb halálos áldozatot követelt a szabadban való fürdőzés: Széles Károly 18 éves fiatal ember. — Széles Károly nyugalmazott püspökségi alkalmazott fia — uszás közben megszárdult és a víz alá merült. Néhányan segítségére siettek és sikerült is a már teljesen elalélt fuldoklót felhozni a mélységből. Teherautón a zsidó kórházba szállították, ahol az orvosok mesterséges légzést alkalmaztak, a tragikus sorsu fiatal embert azonban már nem lehetett életre kelteni.

Florescu ezredes megyefőnök a vármegyei tanítók közgyűlésén

Oradea. Saját tud. A vármegyei tanítók egyesülete vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében tartotta meg az évi közgyűlést. A vármegyei tanítók egyesületének közgyűlésén Vasile Florescu ezredes-megyeifőnök elnököl, aki igen meleg és lelkes szavakkal üdvözölte a tanítói kar több száz tagját, akik a legtávolabbi falvakban hűségese terjesztői a népnevelésnek és a kulturának.

A megyefőnök nagy tetszéssel fogadta megnyitó beszéde után, Danilescu titkár beterveztette a vármegyei tanítók egyesületének múlt évi zárszámadását és ismertette az új költségvetés egyes tételét. Többek felszólalása után, a közgyűlés lelkes hangulatban, a kora déli órákban ért véget.

Zarándoklatok Sárlos Boldogasszony napján. Timișoara. Saját tud. Sárlos Boldogasszony ünnepe alkalmával a timișoara cigány-népzenezők elzarándokoltak Recasra amelyet másfél évszázad óta Mária-Recasnak neveznek s ahol néhány évvel ezelőtt pompás oltárt emeltek a „fekete Mária” tiszteletére. A banati Ciclova hegyi templomába is elzarándokolt az ottani környék lakossága Sárlos Boldogasszony napján.

Fejfájásnál, borogatásra, lemosásra láznál jótékony bedörzsölésre valódi Diana!

HALÁLOS KIMENETELŰ GÉPKOCSI-SZERENCSETLENSÉG A GÖDÖLLŐI ORSZÁGUTON. Budapest. Vasárnap délután a gödöllő-ászódi országuton gépkocsiszerencsétlenség történt, amelynek egy halálos és két életveszélyes sebesült áldozata van. Dr. Balogh László Tompa községbeli állatorvos nem rég vásárolt autót és gépkocsivezetőt is szerződtetett. Rövid ideje tanul csak gépkocsit vezetni a sofőrje felügyelete alatt. Most első nagyobb útjára Mátraházára vezetett. Visszafelé jövet Balogh árokba vezette kocsiját. Az autóban ülő Jurits Mária 16 éves leány meghalt, Balogh agyrázkódást és bordatörést, a gépkocsivezető súlyos agyrázkódást szenvedett.

Kedvező eredménnyel végződtek Odorheiu az irásbeli érettségi vizsgák. Saját tud. Az odorheiu állami liceumban működő érettségi bizottság pénteken reggel hirdette ki az érettségi irásbeli eredményt, amely a következő: A mercuria-ciuici 19. máj katolikus főgimnáziumból irásbelire állott 19 jelölt, átment 12; az odorheiu római katolikus főgimnázium 13 növendékéből átment 10; az I. G. Ducai unitárius gimnázium 15 jelöltjéből átment 4; a gehorgheni áll. liceum 20 jelöltjéből átment 19; az odorheiu állami liceum 33 jelöltjéből átment 30. A szóbeli vizsgálatok, melynek elnöke Giuglea cluji egyetemi tanár most vannak folyamatban.

SIKKASZTÁS MIATT LETARTÓZTATTÁK A BUDAPESTI EGYESÜLT IZSÓ R. T. EGYIK TISZTVEISELŐNÖJÉT. Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Österreicher Livia 26 éves fiatal leányt, az Egyesült Izzólámpa ujbpesti telepének tisztviselőjét, aki több ezer pengőt sikkasztott el pénztári utalványok hamisítása révén. Amikor megindult ellene a házi vizsgálat, a leány belopózott az irattárba és felgyújtotta azt a csomagot, melyben a hamisított pénztári utalványok egyrésze volt. A megtévedt fiatal leány beismerő vallomást tett. Valószínűnek tartják, hogy ruhára és szórakozásra költötte el a sikkasztott pénzt.

Temetések Oradeán. Fey Nándor díszmunkás 57 éves korában meghalt. Temetése 7 órakor lesz kedden a Haller kápolnából. — Özv. Bartha Istvánné szül. Pauker Ida 80 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Rulikovszky-kápolnából. — Ifj. Széles Károly 19 éves korában meghalt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Kiss P. József meghalt 59 éves korában. Temetése július 2-án volt Cean községben. Tudorache Gheorghe CFR gépész 26 éves korában meghalt szerencsétlenség következtében. Temetése július 5-én lesz. — Raita Péter vízvezeték alkalmazott meghalt 45 éves korában. Temetése Iosia lakásától volt. (Caritas.)

* A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül már idültté vált székrkedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségekben szenvednek, iganak reggelenként éhgyomorra egy-egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát.

A város új ingatlan értékelési táblázatát készítette

Megírtuk, hogy a Háztulajdonosok Szövetsége emlékiratot nyújtott be a városhoz és ebben kifejtette, hogy a város mérnöki hivatala által készített és a pénzügyi adminisztrációhoz beterveztett ingatlan értékelési táblázat adatai teljesen tévesek és olyan mértékben túlhajtottak, hogy ezek alapján a királyi kincstár által kiróvott ingatlan átírási díjak teljesen megbénítják az ingatlanforgalmat, lehetetlenné teszik a hitellet megindulását és a szabad foglalkozásuknak a helyzetét is igen hátrányosan befolyásolják.

Kifejtették a háztulajdonosok azt is, hogy ez a táblázat hátrányos helyzetbe hozza az ingatlanok örököseit is, mert tulzolt mértékben megállapított örökösödési adókat csak akkor tudják megfizetni, ha az öröklött ingatlan vagyontárgyakat potomáron értékesítik.

A Háztulajdonosok Szövetsége az emlékiratot megküldötte az Ügyvédi és Közjegyzői Kamaráknak, a Kereskedelmi és Iparkamaráknak és a Kereskedelmi Csarnoknak, kérve

Okos ember nem szenved a hőségtől, lehüti testet, felfrissíti szervezetét valódi Diana sóborszesszel.

ezeknek a megkezdett mozgalomhoz való csatlakozását.

A megkeresett erkölcsi testületek, a kérelemnek eleget is tettek és azonos szellemű emlékiratok beterveztésével támogatták a háztulajdonok közérdekű mozgalmat.

Ennek eredményeként a város polgármesteri hivatal már is átíratban értesítette a Háztulajdonosok Szövetsége elnökségét arról, hogy a mérnöki hivatal egy új értékelési táblázat készítésére és ennek mielőbbi befejezésére utasította.

Remélhető tehát, hogy a Háztulajdonosok Szövetségének ez a fontos mozgalma rövidesen teljes eredményre vezet és az értékelési táblázat által előidézett súlyos gazdasági hátrányok mielőbb megszűnnek.

A világ legkisebb embere: Paul del Rio, akit Atlantic-Cityben (USA) mutattak be és aki 18 éves kora dacára mindössze 50 cm. magas és 5 és fél kilót nyom.

SPORT

Mindkét román csapat továbbjutott a KK-ban

A Közép-európai Kupa vasárnapi fordulójának nagy meglepetésre a román csapatok várakozáson felüli jó szereplése. Az elmúlt héten a Ripensia 3 góllal verte a nagyszerű képességű Milan F. C.-t és a második fordulóban vasárnap Milanban vereséget szenvedett ugyan, de jobb gólarányával továbbjutott. A Rapid FC három gólkülönbséggel vereséget szenvedett Budapesten, de tegnap Bucarestben négy góllal verte meg az Ujpestet, amelyet pedig a KK tilkos favoritjának tartottak. Tehát mindkét román csapat továbbjutott és bekerült a nyolc legjobb közé. A magyar csapatok gyenge szereplése váltott még ki nagy meglepetést. Az Ujpest, Hungária és Kispest kiestek s most már csak a tavalyi kupagyőztes Ferencváros maradt. A második fordulóban a következő mérkőzések lesznek: Genova: Rapid—Genova, Prága: Slavia—Ambrosiana, Torino: Juventus—Kladno és Bucaresti: Ripensia—Ferencváros. Tehát 3 olasz, 2 román, 2 csehszlovák (a Slavia—BSK mérkőzést hétfőn játszik le, de nem valószínű, hogy a BSK győzni tudjon a Slavia otthonában) és egy magyar.

A forduló részletes eredményei a következők:

FC RAPID—UJPEST 4:0 (0:0).

Bucaresti, 15 ezer néző, bíró Pfützner (cseh). Az első félidőben kiegyensúlyozott játék folyt némi Rapid-fölénnyel. Szünet után a 13-ik percben Cuedan megszerezte az első gólt. Fölénybe kerül a Rapid és állandóan ostromol. A 29-ik percben Moldoveanu góloz. Erősen védekezik az Ujpest, tartani igyekszik az eredményt, de a 41-ik percben Auer lövése útát talál a hálóba. Óriási az izgalom, mert a Rapid behozta az Ujpest előnyét és most már továbbjátszásra megy. A 45-ik percben Bogdan nagy lövését nem védheti Sziklay és ezzel a Rapid bekerült a második fordulóba.

FC MILAN—RIPENSIA 3:1 (2:0).

Milano, 10 ezer néző, bíró Padubszky. A Ripensia Bindea révén a 20-ik percben vezetést szerez. De Porsio egyenlített és Longa vezetést is szerez. Szünet után védekezésre rendezkedik be a Ripensia és a Milan csak egy indokolatlan 11-essel tud javítani Cassio révén.

FERENCVÁROS—ZSIDENICA 3:0 (1:0).

Budapest, bíró Scarpì. Kemény ellenfél volt a Zsidenica és a Fradinak kétfólos hátrányt kellett behozni. Góllövők: Toldi (2) és Polgár.

JUVENTUS—HUNGÁRIA 6:1 (4:0).

Torino, bíró Bizik. Nagyon rossz napot fogott ki a Hungária, az olaszok viszont remekeltek. Góllövők: Buscaglia (2), Busidoni, De Filippi, Dellini és Gabelfo, illetve Kardos.

GENOVA—SPARTA 1:1 (1:0).

Prága, 25 ezer néző, bíró Popovics. Genovában 4:2-re veszített a Sparta, mindenki azt

hitte, hogy ez az előny kevés lesz Prágában, de nem így történt. Szünet után fölényben voltak a csehek, de csak egyenlítetni tudták Zemann révén az olaszok első félidőben Bertoni

A Sp. Studențesc és a Tricolor bekerült az A) ligába

Győzött a CAO a Phönix ellen. Harmadik mérkőzést játszik semleges pályán az Unirea Tricolor és az UDR

Nagy izgalom előzte meg a „minősítő” mérkőzések vasárnapi fordulóját. Két mérkőzés döntést is hozott. A ploesti Tricolor CFPV és a Sportul Studentesc bekerültek az első csoportba, míg az Universitatea és a Vulturii csak a B) ligába juthatnak jövőre, (hacsak ismét meg nem változtatják az eddigi elgondolásukat a szövetségi urak). Az Unirea Tricolor—UDR mérkőzésen a fővárosi csapat 2 góllal győzött, behozta az UDR-nak az első fordulóban szerzett előnyét és így a jövő vasárnap semleges pályán, Craiován, döntik el. Oradea a CAO győzött a Phönix ellen, a jövő vasárnap Baia-Maren dől el, hogy melyik csapat kerül be a jövő évi 12-es létszámú A) ligába.

A vasárnapi eredmények részletei a következők:

CAO—PHÖNIX 3:1 (0:1).

Oradea, bíró Petrescu. Megérdemelten győzött a hazai együttes a dúrva Phönix ellen. Góllövők: Geczó, Haláti és Orza, illetve Sarkady (öngól).

UNIREA TRICOLOR—UDR 5:3 (2:0).

Bucaresti, bíró Muresan. A második félidő 38-ik percéig még 3:3 volt az eredmény,

által szerzett gólját. Az olasz kapus kivédte Nejedly 11-esét is.

AMBROSIANA—KISPEST 1:1 (1:0).

Budapest, 7000 néző, bíró Krist. Megállta helyét a Kispest és értékes eredményt ért el, de így is kiesett, mivel az elmúlt vasárnap 4:2-re kikapott. Góllövők: Meazza (11-esből), illetve Varga.

HASK—KLADNO 2:1 (1:0).

Zágráb, bíró Ciambertini. A kétfólos hátrányból csak egyet tudott behozni a jugoszláv bajnok. Góllövők: Hitrec és Horváth, illetve June.

de az utolsó 12 percben, drámai küzdelem után kétfólos előnyt szereztek az „oboriak” és így harmadik mérkőzésre kerül sor. Góllövők: Jordache, Somy, Niculescu (3) és Boteanu, illetve Chiroiu és König (2).

SPORTUL STUDENȚESC—VULTURII 1:0 (0:0).

Bucaresti, bíró Oprisenescu. Egyenrangú ellenfelek, a szerencsésebb győz. Góllövő: Marinescu.

UNIVERSITATEA—TRICOLOR 5:1 (0:0).

Cluj, bíró Tica Ilescu. Ploestiében 5:0-ra győzött a Tricolor és így az „U”-ba győzött 5:1-re, mégis kiesett, mert a gólarány 6:5 a Tricolor javára. Góllövők: Joanovici és Draga (4), illetve Kovács.

ORADEA IFJUSÁGI VÁLOGATOTTJA NYERTE AZ UNIREA KUPÁT. Bucarestiből jelentik: Az Unirea Kupa döntőjében Oradea ifjúsági válogatottja került össze a fővárosi fiataljaival. Az oradeaiak nagyszerű játék után biztosan nyertek 3:0 (0:0) arányban.

A Társulati Kereskedelmi Liceum fennállásának ötvenéves ünnepe

Oradea. Saját tud. Ötvenedik évfordulóját ünnepelte vasárnap a Társulati Kereskedelmi Liceum. Az ünnepség délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében kezdődött s azon megjelent Bota György tanügyi felügyelő is, továbbá jelen voltak az iskola egykori növendékei, a Kereskedelmi Csarnok vezetősége, az iskolabizottság tagjai, a jelenlegi tanári kar és az idei tanév nyolcadik osztályának növendékei.

Az ünnepség a Királyhimnussal kezdődött, majd a himnusz elhangzása után Farkas István elnök emelkedett szószárra. A királyt és Mihály nagyvadját éltette s köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik megjelentek a felemelő ünnepségen. A továbbiak során a kereskedő társadalmi és gazdasági szerepét fejtegette s rámutatott arra, hogy a kereskedelmi élet fellendítésének érdeke tette szükségessé, hogy lerakják a kereskedelmi liceum alapköveit, ezzel lehetővé téve, hogy a kereskedelembe elméletileg is képzett emberek kapcsolódjanak.

Kegyelettel emlékezett meg ezután a liceum alapítójáról. Hálával és szeretettel keil gondolkunk mondotta: Reismann Mórícra, Huzelia Gyulára, Váradi Mórícra, ifj. Moskovits Mórícra, dr. Popper Akosra, dr. Fried Jánosra, dr. Lazar Auréllra, dr. Papp Jánosra, Bognár Sándorra, Diósi Lajosra, Friedmann Hermanra, Kohn Dávidra, Rippner Farkasra és Moșoiu Traian tábornokra.

De ugyanakkor hálával kell megemléskünk dr. Horváthy Géza, dr. Stern Ödön, Flegmann Armin, Pschirade Alexandru, Theo Papaudoff, Moșoiu Tiberiu, Egy Gergely dr és Ioan P. Bancila dr volt prefektusáról is, akik munkájukkal elősegítették a Kereskedelmi Liceum fejlődését.

Farkas István ezután meghatott szavakkal fejezte ki köszönetét a Kereskedelmi Liceum ta-

nári karának, amely mindenkor feladata magaslatán állott és abban, hogy az iskola ötvenedik évfordulóját ünnepelheti, hervadhatatlan és felejtethetetlen érdemük van.

Ezután Kúrsinszky Kálmán tanár ismertette alapos felkészültséget igénylő tanulmányban az iskola történetét megalapításától napjainkig.

Kegyelettel emlékezett meg az iskola nagy halottairól: Pálosi Ferenc, Molnár Béla, Kun Gyula, Kohányi Rezső dr és Báthori Ferenc tanárokról.

Bota György tanügyi inspektor szóialt fel ezután s a nemzeti nevelésügyi miniszter nevében is köszönetét fejezte ki az iskolafentartó testületnek és a tanári karnak azért a működésért, amellyel a gazdasági életnek ezt az oly nagyfontosságú intézményét ötven esztendőn át fentartották.

Beszéde végén utalt arra, hogy Öfelsége II-ik Károly király is tanujelét adta annak — mikor a kormányzatnak új irányt szabott — hogy csak a győőletmentes és tisztességes életnek van jövője.

— Ennek jegyében folytatassák Önök is tovább a munkát — fejezte be felszólalását — és a jutalom nem fog elmaradni!

Percekig tartó ünnepség követte a tanügyi inspektor szavait, majd Radoné Kempfner Magda, a Kereskedelmi Liceum igazgatónője mondott szépen felépített, hatásos beszédet.

Leitner Sándor kereskedő a volt növendékek nevében mondtak megható beszédet, majd Izsák Mihály főtájkár jelentette be, hogy a volt növendékek úgynevezett „aranykönyvet” állítanak össze.

Farkas István elnök zárószavaival ért véget a felemelő és megható ünnepség.

Gerely Jolán:

Ha tudnád....

Mindaz, amit a hittudomány az Oltáriszentség szerepéről a lelki életben, annak nevelő és eligazító értékéről tanít, mind megvan ebben a könyvben; de nem elvont tételekben, hanem mint a nő életében fölmerülő küzdelmek és kérdések végső megoldása. Ugy, hogy a könyv végeredményben az Eucharisztikus életértékeknek kitünő bemutatója és az Oltáriszentség nevelő erejének ujszerű apológiája.

Ara csinos kartonkötésben 90 lel és portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

LEGUJABB

A szlovák néppárt küldöttei Hodzsa miniszterelnöknél

Az angol és francia követek közbenjárására meggyorsul a nemzetiségi törvényjavaslat kidolgozása

Prágából jelentik: Hodzsa miniszterelnök hétfőn fogadja a szlovák néppárt két kiküldöttjét, dr. Tiso képviselőt és dr. Szokolt, a párt főtitkárát. A meghívás feltűnést keltett, s általában arra magyarázzák, hogy Hodzsa miniszterelnök a szlovák ellenzék kibékítésére törekszik s így a szlovák-problémát ki akarja vonni a nemzetiségi kérdések területéről.

Londonból jelentik: Az angol sajtó közli, hogy a prágai angol és francia követek a cseh

kormányánál újabb előterjesztést tettek a nemzetiségi kérdés megoldásának tárgyában. A „Daily Telegraph” szerint a két követ azt kérdezte, hogy mikor készül el a nemzetiségi törvényjavaslat. A Prága iránt nagyon barátságos „New Chronicle” kijelenti, hogy Anglia és Franciaország legújabb előterjesztésük során sürgették a cseh kormányt, gyorsítsa meg a nemzetiségi kérdés megoldását és Prágában remélik, hogy az ezirányú törvényjavaslat még a hét vége előtt elkészül.

Jugoszláviában a nemzetiségi vidékek tisztviselőit a lakosság nyelve megtanulására kötelezték

A belügyminiszter rendelete a kellő nyelvtudástól teszi függővé az előléptetéseket

Belgrádból jelentik: Korosec belügyminiszter nagyfontosságú rendeletet adott ki. A 20217-1938. számú rendelet, amelyet már eljuttattak az alsófoku hatóságokhoz, az állami tisztviselők nyelvtudásával foglalkozik és rámutat annak a fontosságára, hogy a nemzetiségi vidékeken szolgálatot teljesítő köztisztviselők a nemzetiségek nyelvét ismerjék. A rendelet szerint a nemzetiségi vidékeken lakó köztisztviselők három éven belül kötelesek megtanulni a nemzetiségek nyelvét. Aki már kellő nyelvtudással rendelkezik, azt az előléptetésnél előnyben részesítik. Aki nem mutatnak készséget a nyelvtanulásra, azokat az

áthelyezésnél és előléptetésnél hátrányosabb elbármításban részesítik. A rendelet indoklása szerint az állami tisztviselők állandóan összeköttetésben vannak a néppel s kötelességüket csak úgy tudják lelkiismeretesen teljesíteni, ha a nép panaszait és kívánságait közvetlenül meg tudják hallgatni. A rendelet egyenként felsorolja azokat a nyelveket, amelyeket az egyes vidékeken kötelesek lesznek a köztisztviselők megtanulni. Így a dunai Bánságban a magyar, román és német nyelvtudást kívánják meg.

Kisebbségi körökben a rendelet nagy meglepetést keltett.

Meghalt Lenglen Suzanne, a világhírű teniszbajnoknő

Párizsból jelentik: Suzanne Lenglen, a főbajnoknő teniszbajnoknő, akit egyidőben az „isteni Suzanne” néven emlegettek, hétfőn reggel meghalt. Mint már jelentettük, a teniszbajnoknő vérszegénységben betegedett meg. Vérátömlesztéssel is kísérleteztek, de az orvosi tudomány képtelen volt győzedelmeskedni a gyilkos kóron.

Hitler és Mussolini szeptemberben Budapestre látogat

Berlinből jelentik: A „Virtadát” jelentése szerint a német kormányhoz közelálló körök úgy tudják, hogy Hitler szeptember első harmadában, valószínűleg 8-án Budapestre látogat, hogy viszonzza a kormányzó nála tett látogatását. A lap szerint állítólag már korábban akarta viszonzni a német birodalmi vezér és kancellár a magyar államfő látogatását, de a diplomáciai események megakadályozták abban. A „Virtadát” tudósítója a továbbiakban azt is jelenti, hogy szeptember havában Mussolini is Budapestre megy, még pedig egy-két héttel Hitler látogatása után.

Véres terror Palesztinában az arabok ellen

Jeruzsálemből jelentik: Hétfőn reggel Jaffában, Jeruzsálemben és Haifában véres terror tört ki az arab lakosság ellen. Jeruzsálemben bombát dobtak arab társasgépkocsikra és rálőttek arab járókelőkre. A terrorcselekményeknek négy halálos és tíz sebesült áldozatuk van. Jaffában három arabot agyonlőttek. Tel-Aviv határán bombát dobtak egy arab csoportra. A merényletnek egy halottja és öt sebesültje van.

Népszavazással egységessé tették Svájcban a büntetőtörvénykönyvet

Bernből jelentik: Az egész svájci államszövetségére vonatkozó egységes büntetőtörvénykönyvet a svájci nép 45 ezer szavazattöbbséggel elfogadta. Ezután az egyes kantonok különböző büntető törvényeit az egységes törvénykönyvvel helyettesítették. Az egységes büntető törvénykönyv mellett a kantonok közül inkább a németek szavaztak, a francia és olasz kantonok elleneztek.

Országszerte veszedelmes gyújtogatásokat okozott a hőség

Bucuresti. Saját tud. A Bucuresti északi negyedében levő Calea Grivitei 414 szám alatt tűz ütött ki egy emeletes házban, amelyben négy üzlethelyiség is volt. A ház teljesen leégett, a benne levő tárgyakkal együtt. A lakók családjaikkal együtt mind a város különböző strandjain voltak. A rendkívüli melegben az egész házban csak egy tehetetlen öregasszony maradt ágyban fekvő, akit a szomszédok mentettek ki a lángok közül.

Mikor a strandok mikrofonjai közölték a fürdőzőkkel az égés hírére s a leégett ház lakói gépkocsikon, fürdőruhában hazasiettek, minden vagyonukat elhamvadva találták.

Veszedelmes robbanásokat okozott a hőség.

Bucuresti. Saját tud. A vasárnapi rettenő hőség következtében egy Bucuresti környéki robbanó-anyagraktárban három robbanás is történt vasárnap délután. A város összes tüzoltói kivonultak a raktárhoz, még a Calea Grivitea uti égéstől is elvontak tüzoltókat s nagy erőfeszítéssel sikerült is a robbanások következtében keletkezett tüzet elszigetelni és a további robbanásokat megakadályozni.

* Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülésük legyen, a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

Egy angol miniszter kivénült tyúk kotkodácsolásához hasonlította Lloyd George háborús uszításait

Londonból jelentik: Ramsbotham nyugdíjügyi miniszter választó kerületében tartott beszédében példátlan hevességgel támadta Lloyd Georgeot, a spanyol háború ügyében elfoglalt álláspontja miatt. Kifejezésre juttatta azt a reményét, hogy a külföldön már mindenki tudja, miszerint Lloyd Georgenak szemernyi befolyása sincs már Angliában. A miniszter kivénült tyúk kotkodácsolásához hasonlította Lloyd George jelenlegi szereplését és hozzátette, hogy a kormány nem tűrheti, hogy a tömegmészárlás vérfürdőjébe döntse az angol birodalmat csak azért, hogy néhány hajójúzer szédítő nyerecegyéket vegyon zsebre.

Arcbírdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Lakás

Szöllőlakás
csendes helyen, teljes ellátással, esetleg konyha használatával azonnalra keresek. Oradea, Pap, Str. Take Jonescu 33. em.

Kiadó
augusztus 1-re 4 szobás összkomfortos lakás. — Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 25. szám.

Butorozott
szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Vlahuta 22

Egyszobás
konyhás lakás július 15-re kiadó. Oradea, Str. Axenta Sever 13.

Szoba,
konyha, előszobás lakás kiadó. — Bodnár, Oradea, Str. Tache Jonescu 45. szám.

2 szobás
komfortos lakás aug. 1-re kiadó. Oradea, Regele Ferdinand 49, illetve Str. Părintele Daniela 7. szám.

Két
utcai szobás, komfortos lakás augusztusra kiadó. Oradea, Andrei Mureșanu 14.

Központban
udvari parkettás szoba és konyhából álló lakás, szeptember, esetleg augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Oradea, Str. Moldova 2.

Egyszobás,
konyha, előszoba kiadó július 1-re. Oradea Str. Oltenia 8. szám.

2 szobás
előszobás lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Barier 5. szám. (Colonie Poșany.)

Három- és kétszobás
fürdőszobás lakások augusztus 1-re kiadók. Értekezni: Oradea, Oltenia-u. 2. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Oradea, Str. Regele Carol D. No. 5.

Magános
hölgyek részére butorozott vagy butor nélküli utcai és udvari szoba kiadó. Cim: Oradea Str. Orfelinatului 4.

Adás-vétel

Jó
állapotban lévő, használt pianót megvételre keresek. Salard, Római katolikus plébánia.

Egy
jó menetelű cukorkaüzlet, családi okok miatt azonnal eladó. Oradea, Str. Alexandri 38.

Hangverseny zongora
eladó. Oradea, Str. Brațianu 27. szám.

Egy
jókarban lévő Singer varrógép eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 30.

Veszek
aranyat, ezüstöt, briliántot. Herbst ékszerárúház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Zongora,
rövid, kereszthurok, bécsei gyártmányú, olcsón eladó. Cim: Oradea, Str. Petőfi 10.

Hilánféle

Elveszett
egy szemüveg Oradea, Vlahuta-utca közepétől Wilson-utcaig. Megtaláló jutalmat kap. Wilson-utca 9-a. Fodor.

Nyaralók figyelmébe!
Olcsó szobák kaphatók a Félix-fürdőn, erdőszelvényben. — Értekezni: Paizs Józsefnél, Baile-Félix, Erdész-lak.

Német
születésű nő, gyermekek mellé ajánkozik. Cim: özv. Gyulainé, Oradea, Str. Take Jonescu 21. szám.